

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์การแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือและที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร กลุ่มประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 จำนวน 63 โรงเรียน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มี จำนวน 2,561 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 63 คน รองผู้บริหารสถานศึกษาหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 132 คน ครูผู้สอน จำนวน 2,366 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ที่ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากร ตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 42 - 43) ได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 56 โรงเรียน โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 5 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน รองผู้บริหารสถานศึกษาหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 คน และครูผู้สอน จำนวน 3 คน ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 280 คน จำแนกเป็นดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 56 คน รองผู้บริหารสถานศึกษาหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 56 คน และครูผู้สอน จำนวน 168 คน โดยมีวิธีและขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมดจำนวน 63 โรงเรียน โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 42 - 43) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 56 โรงเรียน

1.2.2 เทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตาม สัดส่วน (Stratified Random Sampling) ของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา หรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ในแต่ละจังหวัด

1.2.3 ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนตามสัดส่วน ที่คำนวณได้โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดังตาราง 3

ตาราง 3 สุ่มกลุ่มตัวอย่างของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41

สพม. 41	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง				
	จำนวน โรงเรียน	ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	รอง ผู้บริหาร / หัวหน้า วิชาการ	ครู	จำนวน โรงเรียน	ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	รอง ผู้บริหาร / หัวหน้า วิชาการ	ครู	รวม
กำแพง เพชร	33	33	33	165	29	29	29	87	145
พิจิตร	30	30	30	150	27	27	27	81	135
รวม	63	63	63	378	56	56	56	168	280
รวมทั้งหมด		378			รวมทั้งหมด				280

ที่มา : กลุ่มนโยบายและแผน สพม. 41, 2558.

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจาก เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

2.1 ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

2.2 ตอนที่ 2 แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, 1932 : 140) เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างองค์การแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 41 ตามแนวคิดวินัย 5 ประการ พื้นฐานการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของ เซ็นจ์ (Senge, 1990 อ้างถึงใน ฉัตยาพร เสมอใจ, 2547 : 44-46) และประสิทธิผลของโรงเรียนตามแนวคิดของ ฮอย และมิสเกล (Hoy & Miskel, 1991 : 373) มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

5 หมายถึง	มีความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้	ระดับมากที่สุด
4 หมายถึง	มีความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้	ระดับมาก
3 หมายถึง	มีความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้	ระดับปานกลาง
2 หมายถึง	มีความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้	ระดับน้อย
1 หมายถึง	มีความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้	ระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ความสำเร็จของโรงเรียน

5 หมายถึง	มีประสิทธิผลของโรงเรียน	ระดับมากที่สุด
4 หมายถึง	มีประสิทธิผลของโรงเรียน	ระดับมาก
3 หมายถึง	มีประสิทธิผลของโรงเรียน	ระดับปานกลาง
2 หมายถึง	มีประสิทธิผลของโรงเรียน	ระดับน้อย
1 หมายถึง	มีประสิทธิผลของโรงเรียน	ระดับน้อยที่สุด

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาหลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากผลงานวิจัย เอกสารและตำราต่างๆเกี่ยวกับองค์การแห่งการเรียนรู้ตามแนวคิดวินัย 5 ประการ พื้นฐานการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของ เซ็นจ์ (Senge, 1990 อ้างถึงใน ฉัตยาพร เสมอใจ, 2547 : 44 - 46) และประสิทธิผลของโรงเรียนตามแนวคิดของ ฮอย และมิสเกล (Hoy & Miskel, 1991 : 373)

3.2 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.3 สร้างแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยครอบคลุมแนวคิดวินัย 5 ประการ พื้นฐานการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของ เซ็นจ์ (Senge, 1990 อ้างถึงใน ฉัตยาพร เสมอใจ, 2547 : 44 - 46) ได้แก่ การเป็นบุคคลที่รอบรู้การมีแบบแผนความคิด การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม การคิดอย่างเป็นระบบ และสร้างแบบสอบถามประสิทธิผลของโรงเรียน

ตามแนวคิดของ ฮอย และมิสเกล (Hoy & Miskel, 1991 : 373) 2 ประการ คือ ความพึงพอใจในการทำงานของครู และการรับรู้ประสิทธิผลของโรงเรียน

3.4 นำแบบสอบถามที่ปรีกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบหาความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item of Objective Congruence : IOC) จำนวน 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 ทั้งสองฉบับ

3.4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิคม นาคอ้าย ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

3.4.2 อาจารย์ ดร.อดุลย์ วังศรีคุณ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

3.4.3 อาจารย์ ดร.นงลักษณ์ ใจฉลาด ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

3.4.4 นายสงวนศักดิ์ เศรษฐธิธัญญาหาร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 41

3.4.5 ดร.รมย์ พะโยม ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

3.5 ปรับปรุงแบบสอบถามตามให้ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ เสนอประธานและกรรมการที่ปรีกษาวิทยานิพนธ์ จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มทดลองที่เป็นผู้บริหารและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แบ่งเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน รองผู้บริหารสถานศึกษาหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ 1 คน และครูผู้สอนจำนวน 3 คน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จำนวน 6 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนกงไกรลาศวิทยา โรงเรียนหนองตูมวิทยา โรงเรียนไกรในวิทยาคมรัชมังคลาภิเษก โรงเรียนแม่จะเรียววิทยาคม โรงเรียนบ้านตากประชาวิทยาการ และโรงเรียนสามเงาวิทยาคม

3.6 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 95 - 113) แบบสอบถามความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 และแบบสอบถามความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 ทั้งสองฉบับรวมกันได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

3.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดเพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามความมุ่งหมายและสมมุติฐานการวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขอหนังสือจากสำนักบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามถึงผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 เพื่อขอความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปยังผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 โดยส่งไปทางไปรษณีย์ และเดินทางเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากจำนวนทั้งหมด 280 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาเพียงจำนวน 230 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.14 มาตรฐานตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์การแห่งการเรียนรู้และประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 41 โดยรวมและรายด้านใช้การวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 122 - 143)

เกณฑ์การแปลผลข้อมูลความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้โดยนำค่าเฉลี่ยไปพิจารณากับเกณฑ์คะแนน 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 121 - 122) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51- 4.50 หมายถึง ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51- 3.50 หมายถึง ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51- 2.50 หมายถึง ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00- 1.50 หมายถึง ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลผลข้อมูลประสิทธิผลของโรงเรียนโดยนำค่าเฉลี่ยไปพิจารณากับเกณฑ์คะแนน 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 121 - 122) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ประสิทธิผลในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51- 4.50 หมายถึง ประสิทธิผลในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51- 3.50 หมายถึง ประสิทธิผลในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51- 2.50 หมายถึง ประสิทธิผลในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00- 1.50 หมายถึง ประสิทธิภาพในระดับน้อยที่สุด

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพื้นฐาน

6.1.1 คะแนนเฉลี่ย (Mean)

6.1.2 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

6.2.1 ค่าความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item of Objective Congruence :IOC)

6.2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach. 1990 : 202 - 204)

6.3 สถิติที่ใช้ในการความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้และประสิทธิผลของโรงเรียน

6.3.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson s' Product Moment Correlation Coefficient) โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ดังนี้ (Hinkle D. E. 1998 : 118)

6.3.1.1 ค่า $r = 1.00$ หมายความว่า มีความสัมพันธ์อย่างสมบูรณ์

6.3.1.2 ค่า $r = 0.71-0.99$ หมายความว่า มีความสัมพันธ์ระดับสูง

6.3.1.3 ค่า $r = 0.31-0.70$ หมายความว่า มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

6.3.1.4 ค่า $r = 0.01-0.30$ หมายความว่า มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

6.3.1.5 ค่า $r = 0.00$ หมายความว่า ไม่มีความสัมพันธ์

6.3.1.6 ค่า r มีค่าเป็นบวก (+) หมายถึง ตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน

ทางบวก

6.3.1.7 ค่า r มีค่าเป็นลบ (-) หมายถึง ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันทางลบ